EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 18. 11. 2020
COM(2020) 746 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

o hospodárskej politike eurozóny

{SWD(2020) 276 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

o hospodárskej politike eurozóny

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 136 v spojení s článkom 121 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Hospodárstvo eurozóny zaznamenalo v prvom polroku 2020 náhlu a hlbokú recesiu v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 a táto pretrvávajúca kríza v oblasti zdravia ho aj naďalej ohrozuje. Kríza spôsobená pandémiou COVID-19 vyvolala rad veľkých otrasov na strane dopytu a ponuky premietajúcich sa do poklesu HDP, ktorý sa v roku 2020 očakáva na úrovni 7,8 %. V súčasnosti sa predpokladá, že oživenie v roku 2021 bude pomalšie, než sa pôvodne očakávalo, a veľká produkčná medzera predstavujúca približne –7,0 % potenciálneho HDP v roku 2020 bude pretrvávať do konca roka 2021. Hospodársky výhľad prekrýva značná neistota v súvislosti s vývojom pandémie a zmenami správania hospodárskych subjektov. Rýchle opatrenia na vnútroštátnej a únijnej úrovni, a to aj prostredníctvom balíka Next Generation EU, rozhodne prispeli k vyváženiu niektorých negatívnych dôsledkov tohto otrasu a k stabilizácii trhov. Súkromná spotreba aj investície utŕžili ťažký úder, čo negatívne ovplyvnilo ceny a mzdy. Aj výhľad na trhu práce sa obrátil k horšiemu, čím sa prerušilo sedem rokov zlepšovania. Vďaka úspešnému vykonávaniu ambicióznych politických opatrení vo všetkých členských štátoch – napríklad programov skráteného pracovného času a iných podporných politík s cieľom zabrániť hromadnému prepúšťaniu a veľkým stratám príjmov – sa však podarilo zmierniť nárast nezamestnanosti poklesom miery ekonomickej aktivity obyvateľstva, keďže odradení pracovníci už opustili trh práce a znížil sa celkový počet odpracovaných hodín.

[1] Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.

(2) Kríza spôsobená pandémiou COVID-19 prehlbuje hospodárske rozdiely medzi členskými štátmi eurozóny. Tieto rozdiely sú dané viacerými faktormi, ako sú napríklad: intenzita a čas vzniku počiatočného otrasu spôsobeného ochorením COVID-19; relatívna veľkosť a hospodársky význam odvetví, v ktorých dochádza k častému kontaktu (napr. cestovný ruch a gastronómia), a rozdielna veľkosť dostupného fiškálneho priestoru. Tieto aspekty majú vplyv na dôveru, investície a vyhliadky rastu, ako aj na regionálne rozdiely, ktoré existovali už predtým, ale môžu sa ešte zhoršiť. Z dlhodobého hľadiska hrozí, že súčasná kríza COVID-19 bude mať trvalé negatívne následky na potenciálny rast a príjmové rozdiely v dôsledku nižšieho ľudského a fyzického kapitálu (hmotného aj nehmotného). To by sa mohlo premietnuť do ešte nižšieho rastu produktivity práce a príjmov.

(3) Rýchla a rázna reakcia Únie – aj pomocou nástroja Next Generation EU, ktorý zahŕňa Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (RRF) – posilnila dôveru trhu a ukázala jednotu členských štátov v koordinovanom úsilí o obnovenie hospodárskeho rastu a posilnenie hospodárskej a sociálnej odolnosti. Okamžite sa schválilo niekoľko nových nástrojov pre Úniu a eurozónu. Tieto nástroje už vytvárajú záchrannú sieť pre pracovníkov (prostredníctvom európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii – SURE)[3], pre podniky (prostredníctvom schémy Európskej investičnej banky) a pre členské štáty s cieľom stabilizovať náklady na financovanie štátu, a to aj prostredníctvom nástroja podpory vzhľadom na krízu spôsobenú pandémiou v rámci Európskeho mechanizmu pre stabilitu[4]. Politická reakcia Únie zahŕňala aj aktiváciu všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu a dočasný rámec na využívanie flexibility pravidiel EÚ o štátnej pomoci[5]. Fondy politiky súdržnosti boli prostredníctvom Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus Plus (CRII a CRII+)[6] presmerované tam, kde boli najviac potrebné.

(4) Vykonávanie dobre navrhnutých politík v kontexte iniciatívy Next Generation EU a jej hlavného nástroja RRF pomôže členským štátom zavádzať reformy podporujúce rast a zvýši úroveň a kvalitu investícií tak, aby napĺňali ciele odolnosti a dvojakej, zelenej a digitálnej transformácie. Mali by pomôcť budovať ľudský kapitál a podporovať pracovníkov pri úspešnej zmene pracovného miesta, ktorá bude spolu s fondmi politiky súdržnosti nevyhnutná na zabezpečenie kohézie, posilňovať produktivitu a zlepšovať hospodársku a sociálnu odolnosť. Kľúčové sú ciele EÚ v oblasti rastu a vnútroštátne štrukturálne výzvy, ktoré boli identifikované napríklad v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny na roky 2019 a 2020. Na tieto ciele sa zameriava aj ročná stratégia udržateľného rastu[7], v ktorej sa uvádza sedem najvýznamnejších iniciatív: 1. Naštartujme, 2. Renovujme, 3. Dobíjajme a dotankujme, 4. Pripojme sa, 5. Modernizujme, 6. Rozširujme sa, 7. Rekvalifikujme a zlepšujme zručnosti. Tieto hlavné iniciatívy predstavujú spoločné výzvy, ktoré si vyžadujú koordinované investície a reformy. Členské štáty by mali nasmerovať investície, vykonávať reformy a hlbšie integrovať svoje hodnotové reťazce do týchto hlavných oblastí. V navrhovanom nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa okrem iného stanovuje, že členské štáty eurozóny musia svoje plány

[3] Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1 – 7.
[4] https://www.consilium.europa.eu/media/44011/20200508-pcs-term-sheet-final.pdf.
[5] Ú. v. EÚ C 91I, 20.3.2020, s. 1 – 9, Ú. v. EÚ C 112I, 4.4.2020, s. 1 – 9, Ú. v. EÚ C 164, 13.5.2020, s. 3 – 15, Ú. v. EÚ C 218, 2.7.2020, s. 3 – 8.
[6] Ú. v. EÚ L 99, 31.3.2020, s. 5 – 8.
[7] COM/2020/575 final.

podpory obnovy a odolnosti vypracovať tak, aby boli v súlade s výzvami a prioritami určenými v odporúčaní Rady o hospodárskej politike eurozóny. Pri posudzovaní plánov na podporu obnovy a odolnosti by sa malo prihliadať na tento súlad.

(5) Eurozóna si vyžaduje súbor politík, ktorý je podporný, koordinovaný, komplexný a konzistentný, aby dokázal stlmiť vplyv pandémie COVID-19. Cieľom je obmedziť akýkoľvek negatívny dlhodobý vplyv na trh práce, znížiť výrazné hospodárske a sociálne rozdiely, riešiť nerovnováhy a iné makroekonomicky významné riziká a v širšom zmysle zabrániť negatívnym dôsledkom na potenciálny hospodársky rast v strednodobom horizonte. Nutnosťou je vzájomná konzistentnosť troch základných dimenzií súboru politík eurozóny: menovej, fiškálnej a štrukturálnej, aby sa zabezpečilo podporné nastavenie celkovej politiky pre eurozónu.

(6) Včasné intervencie Európskej centrálnej banky (ECB) v oblasti menovej politiky mali zachovať neporušenosť transmisných kanálov menovej politiky a ochrániť strednodobú cenovú stabilitu. ECB oznámila významné dodatočné nákupy aktív verejného a súkromného sektora, ktoré budú predstavovať 1 470 miliárd EUR v rámci programu nákupu aktív (APP, 120 miliárd EUR do konca roka 2020)[8] a núdzového pandemického programu nákupu aktív (PEPP, 1 350 miliárd EUR aspoň do polovice roka 2021)[9].

(7) Predpokladá sa, že zámery fiškálnej politiky budú v roku 2020 vysoko expanzívne a podporný charakter budú mať aj v roku 2021, a to na úrovni eurozóny, ako aj na vnútroštátnej úrovni. Koordinácia vnútroštátnych fiškálnych politík pri plnom rešpektovaní Paktu stability a rastu je zásadná pre účinnú reakciu na otras spôsobený pandémiou COVID-19 a pre riadne fungovanie hospodárskej a menovej únie (HMÚ). Komisia 20. marca 2020 konštatovala, že hospodárstvo EÚ prechádza prudkým hospodárskym poklesom a že boli splnené podmienky na aktiváciu všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu. Tento záver potvrdili ministri financií členských štátov[10]. Členské štáty zaviedli rozsiahle rozpočtové opatrenia s cieľom obmedziť pandémiu a poskytnúť podporu jednotlivcom a podnikom, ktorých sa pandémia osobitne dotkla. Zahŕňali mimoriadnu podporu likvidity, najmä prostredníctvom záruk poskytnutých spoločnostiam a bankám na zabezpečenie úverovania. Ďalšia koordinovaná fiškálna podpora sa bude poskytovať na úrovni EÚ, najmä prostredníctvom nástroja RRF.

(8) Hospodársky prepad v dôsledku pandémie COVID-19 má veľký negatívny vplyv na verejné financie. Preorientovanie fiškálnych politík na dosahovanie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií, a to aj postupným ukončením podporných opatrení pre firmy a občanov – pokiaľ to umožnia zdravotné a hospodárske podmienky –, prispeje k zabezpečeniu fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte. Malo by sa to uskutočniť tak, aby sa zmiernil sociálny vplyv krízy a jej vplyv na trh práce. Mimoriadne dôležité sa javia reformy zamerané na zlepšenie štruktúry národných rozpočtov a zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti v dlhodobom horizonte, a to aj so zreteľom na zmenu klímy a zdravotné výzvy. Zlepšenie štruktúry národných rozpočtov, najmä prostredníctvom preskúmavania výdavkov a účinných rámcov verejného obstarávania, môže vytvoriť veľmi potrebný fiškálny priestor. Postupy

---

8 Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2016, s. 28 – 32.

9 Ú. v. EÚ L 91, 25.3.2020, s. 1 – 4.

10 https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2020/03/23/statement-of-eu-ministers-of-finance-on-the-stability-and-growth-pact-in-light-of-the-covid-19-crisis/.

zeleného rozpočtovania môžu pomôcť aj pri riešení výziev súvisiacich so zmierňovaním zmeny klímy a ochranou životného prostredia. Primerané, efektívne a inkluzívne systémy zdravotnej a sociálnej ochrany ponúkajú veľmi potrebnú ochranu osobám, ktoré ich najviac potrebujú, zohrávajú kľúčovú úlohu ako automatické stabilizátory a mali by uchovať fiškálnu udržateľnosť. Podobne platí, že reformy, ktoré prostredníctvom vhodnej implementácie a postupnosti posilňujú fungovanie trhu práce, kapitálu, výrobkov a služieb, zvyšujú potenciálny produkt a zároveň zabraňujú negatívnemu krátkodobému vplyvu na agregovaný dopyt.

(9) Kríza spôsobená pandémiou COVID-19 zdôrazňuje význam reforiem pre efektívnejšie a spravodlivejšie systémy verejných príjmov. Keďže daňovo-odvodové zaťaženie práce vo väčšine členských štátov eurozóny zostáva vysoké, patrí medzi ne presun daňového zaťaženia na základy dane, ktoré sú menej škodlivé pre ponuku pracovnej sily, produktivitu, investície a rast, pričom sa zohľadňuje aj súvisiaci distribučný vplyv. Intenzívnejšie využívanie environmentálneho zdaňovania, respektíve iných foriem stanovovania cien pre externality môže prispieť k udržateľnému rastu motivovaním k „ekologickejšiemu“ správaniu. Opatrenia cielené na agresívne daňové plánovanie a vyhýbanie sa daňovým povinnostiam, či už na medzinárodnej úrovni alebo v Únii, môžu zlepšiť efektívnosť a spravodlivosť daňových systémov. Globalizácia a digitalizácia hospodárstva prerušili väzbu medzi tým, kde sa vytvára hodnota a kde sa platia dane. V rámci OECD sa pracuje na dosiahnutí riešenia založeného na globálnom konsenze pre daňové výzvy vyplývajúce z digitalizácie hospodárstva.

(10) Vzhľadom na vysokú mieru neistoty spôsobenú otrasom z pandémie COVID-19 a jej škodlivého vplyvu na investície je osobitne dôležité prednostne uskutočniť reformy, ktoré by odstránili investičné prekážky a obmedzenia na strane ponuky. Nevyhnutné sú opatrenia urýchľujúce čerpanie finančných prostriedkov EÚ a účinné a efektívne využívanie zdrojov, a to najmä v členských štátoch, ktoré v tomto smere zaostávajú a kde sa z fondov EÚ financuje významný podiel investícií. Reformy, ktoré znižujú administratívnu záťaž pre firmy (napr. digitalizácia verejnej správy vrátane elektronickej identifikácie, reformy súdnictva) a zabraňujú zneužívaniu finančných prostriedkov (napr. boj proti korupcii, podvodom, boj proti praniu špinavých peňazí[11]), môžu zlepšiť podnikateľské prostredie a pomôcť podporiť investície, vytváranie pracovné miest či zakladanie firiem.

(11) Kríza spôsobená ochorením COVID-19 priniesla mnohým firmám značné straty príjmov a ohrozuje platobnú schopnosť podnikov v celej eurozóne. Účinné rámce upravujúce platobnú neschopnosť zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore životaschopných firiem, ktoré čelia dočasným problémom, a pri zabezpečovaní riadneho zániku neživotaschopných firiem. Skvalitnenie rámcov pre platobnú neschopnosť môže zároveň prispieť k zvládnutiu pravdepodobného nárastu nesplácaných úverov a zachovaniu úverovania hospodárstva, keďže umožní očistiť bankové súvahy a z dlhodobého hľadiska podporí cezhraničné investície. V tejto súvislosti bola prijatá smernica o reštrukturalizácii a druhej šanci (2019/1023)[12], ktorou sa do vnútroštátnych právnych predpisov všetkých členských štátov týkajúcich sa platobnej schopnosti zavádzajú minimálne normy s cieľom zabezpečiť, aby dlžníci vo finančných ťažkostiach mali k dispozícii rámce preventívnej

[11] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade z 24. júla 2019 „Smerom k lepšiemu vykonávaniu rámca EÚ pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu“ [COM(2019) 360 final].

[12] Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 18 – 55.

reštrukturalizácie, aby sa stanovili postupy vedúce k oddlženiu nadmerne zadlžených podnikateľov a aby sa zvýšila účinnosť všetkých druhov insolvenčných konaní. Je dôležité pokročiť v transpozícii a vykonávaní tejto smernice. Európska komisia zároveň v akčnom pláne pre úniu kapitálových trhov zo septembra 2020[13] avizovala, že pracuje na minimálnej harmonizácii, respektíve vyššej konvergencii v cieľových oblastiach základnej nebankovej platobnej neschopnosti. Okrem toho majú členské štáty priestor na ďalšie posúdenie efektívnosti a účinnosti svojich rámcov pre platobnú neschopnosť v súlade s najlepšími medzinárodnými postupmi a na riešenie zostávajúcich nedostatkov[14].

(12) Ďalšie prehlbovanie jednotného trhu s tovarom a službami a prispôsobovanie eurozóny na digitálnu éru môže byť hlavnou hnacou silou rastu, konvergencie a odolnosti. Spoločná mena a jednotný trh pôsobia kombinovanou silou na vytváranie lepších podmienok pre hospodársku stabilizáciu a dlhodobý rast. Kríza spôsobená pandémiou COVID-19 posilnila využívanie digitálnych nástrojov, zdôraznila význam digitálneho jednotného trhu a urýchlila používanie digitálnych a bezhotovostných platobných metód. Jednotný trh je však stále neúplný, a to najmä v oblasti služieb a konkrétnejšie v oblasti maloobchodu a profesionálnych služieb. Jednotný trh má potenciál obmedziť cenovú nepružnosť, ktorá brzdí transmisný mechanizmus menovej politiky aj odolnosť hospodárstva. Jednotný trh prispieva k mobilite výrobných faktorov, ktorá umožňuje odvetviam, regiónom a členským štátom minimalizovať hospodárske náklady (napr. nezamestnanosť) v reakcii na otrasy. Pre ďalšiu integráciu jednotného trhu s tovarom a službami bude potrebné odstrániť všetky zvyšné zbytočné obmedzenia, posilniť mechanizmy trhového dohľadu a prijať opatrenia na zaručenie administratívnej kapacity na dosiahnutie týchto cieľov.

(13) Nevyhnutné sú reformy a investície, ktoré zlepšia integráciu do trhu práce a zmeny postavenia na trhu práce, s osobitným dôrazom na digitálne a ekologické pracovné miesta, aby sa zvýšila hospodárska a sociálna odolnosť a podporila sa obnova. Bezprostredné krízové opatrenia na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie obmedzili negatívny hospodársky a sociálny vplyv na pracovníkov. Zároveň sa ukázala čoraz naliehavejšia potreba mnohých dlho odkladaných reforiem, ako sú napríklad: účinné aktívne politiky trhu práce vrátane individualizovanej podpory, zlepšenie kvality a inkluzívnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom posilniť výsledky vzdelávania od útleho veku, dôrazné opatrenia zamerané na rekvalifikáciu a zvyšovanie kvalifikácie a investície do vzdelávania a odbornej prípravy dospelých a do online vzdelávacích platforiem, riešenie nedostatkových zručností, zlepšenie vyhliadok na zamestnanie pre najzraniteľnejšie skupiny pracujúceho obyvateľstva vrátane mladých a dlhodobo nezamestnaných, ako aj odstránenie rodových rozdielov. Podpora vytvárania kvalitných pracovných miest a zlepšovanie pracovných podmienok, najmä zabezpečením primeraných minimálnych miezd a riešením segmentácie trhu práce, sú kľúčom k podpore udržateľnej a inkluzívnej obnovy. Dialóg medzi sociálnymi partnermi a kolektívne vyjednávanie zohrávajú dôležitú úlohu v úspešnom navrhovaní a vykonávaní politík.

---

13 COM(2020) 590 final.

14 Euroskupina určila niekoľko zásad vrátane včasného zistenia vysokého zadlženia a dostupnosti postupov včasnej reštrukturalizácie. Pozri https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/eurogroup/2016/04/22/.

(14) Pre hospodársku a sociálnu odolnosť je dôležitý prístup k primeraným, inkluzívnym a udržateľným systémom zdravotnej a sociálnej ochrany, ktoré počas krízy fungujú ako automatické stabilizátory. Prispievajú k zachovaniu dôstojnej životnej úrovne a dobrého zdravotného stavu obyvateľstva, čo je základom hospodárstva s produktívnou pracovnou silou, a to počas celého hospodárskeho cyklu. Investície na podporu reforiem zdravotníctva a na podporu odolných systémov zdravotnej starostlivosti musia zostať prioritou členských štátov. Vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv[15] je kľúčom, podľa ktorého by sa politiky mali riadiť. V kontexte krízy je ešte dôležitejšie zabezpečiť primeranú sociálnu ochranu pre všetkých, a to z hľadiska kvalitnej zdravotnej a dlhodobej starostlivosti, ako aj z hľadiska náhrady príjmu pre všetkých pracovníkov vrátane pracovníkov s atypickými zmluvami a samostatne zárobkovo činných osôb. Mnohé členské štáty prijali dočasné opatrenia na podporu príjmu a sociálnu pomoc pre zraniteľné skupiny s veľmi nízkymi príjmami a pre pracovníkov, ktorí nemajú nárok na dávky v nezamestnanosti. Prijali sa opatrenia týkajúce sa dávok, podmienok oprávnenosti a ďalších vecných plnení. Primeranosť a pokrytie v systémoch sociálnej ochrany sa musia posilniť tak, aby sa zabezpečila dlhodobá udržateľnosť verejných financií a medzigeneračná spravodlivosť.

(15) V posledných rokoch sa dosiahol významný pokrok, ale hospodársky výpadok v dôsledku pandémie opäť vyvolal tlak na finančný sektor. Banky eurozóny vstúpili do súčasnej krízy s väčšou schopnosťou absorbovať straty v porovnaní s obdobím pred vypuknutím globálnej finančnej krízy. Spolu s opatreniami menovej a fiškálnej politiky sa tým zabránilo sprísneniu podmienok pre trhové financovanie, a to aj po odznení počiatočnej fázy krízy, takže súkromný sektor môže aj naďalej čerpať úvery. Kríza pravdepodobne vyvinie ďalší tlak na už aj tak nízke úrovne ziskovosti bánk a podiely nesplácaných úverov, ako aj na nebankový finančný sektor, ktorý zaznamenal odlevy a straty z ocenenia, ktoré sa len čiastočne kompenzovali. Mohlo by to brzdiť poskytovanie úverov, ktoré sú nevyhnutné pre obnovu. Promptné a rozsiahle politické intervencie prispievajú k dôvere a pomáhajú zachovať makrofinančnú stabilitu. Na zmiernenie rizík je nevyhnutné prerušiť kruh spätnej väzby medzi slabými miestami v podnikovom sektore a rizikami finančného sektora a riešiť štrukturálne nedostatky s cieľom posilniť ziskovosť. Systémy štátnych záruk za úvery pomáhajú chrániť podniky a bankový sektor, ale zároveň vytvárajú podmienené záväzky pre rozpočty členských štátov. Kým nebude existovať účinný systém, ktorý by odlíšil životaschopné podniky od neživotaschopných, predlžovanie moratórií na vyhlásenie platobnej neschopnosti a odkladanie splatnosti nesplácaných úverov si bude vyžadovať zložité rozhodovanie, keďže by mohlo viesť k nesprávnej alokácii finančných prostriedkov a zvýšeniu strát v dôsledku prípadného konkurzu.

(16) Dobudovanie štruktúry HMÚ má aj naďalej zásadný význam. Vyplnenie zostávajúcich medzier by mohlo zvýšiť stabilitu a odolnosť eurozóny ešte viac, ako aj posilniť medzinárodnú úlohu eura, ktoré zostalo v posledných rokoch celkovo stabilné. Nástroj Next Generation EU má okrem krátkodobej stabilizačnej funkcie a úlohy pri podpore obnovy potenciál na to, aby HMÚ ovplyvnil aj z dlhodobého hľadiska. Zvýšením odolnosti eurozóny voči budúcim otrasom, ako aj masívnym vydávaním dlhopisov denominovaných v eurách vrátane zelených a sociálnoinvestičných dlhopisov sa zvýši hĺbka a likvidita na trhu kvalitných

[15] Medziinštitucionálne vyhlásenie európskeho piliera sociálnych práv (Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10 – 15).

dlhových cenných papierov denominovaných v eurách a týmto spôsobom sa môže posilniť euro ako medzinárodná rezervná mena. V HMÚ však stále chýbajú dôležité prvky, ako je napríklad dobudovaná banková únia a únia kapitálových trhov. Posilnenie bankovej únie je aj naďalej kľúčové pre zabezpečenie finančnej stability, zníženie finančnej fragmentácie a ochranu poskytovania úverov do ekonomiky v čase krízy. Prioritou je dokončenie práce na balíku reforiem EMS vrátane zavedenia zabezpečovacieho mechanizmu pre jednotný fond na riešenie krízových situácií. Tento zabezpečovací mechanizmus by sa mal očakávať a sfunkčniť za predpokladu, že sa dosiahne dostatočný pokrok pri znižovaní rizík. Ďalej sa bude pracovať na riešeniach, ako prekonať obmedzenia v súčasnom systéme poskytovania likvidity v prípade riešenia krízových situácií. Dobudovanie únie kapitálových trhov je kľúčovou prioritou, o čom svedčí aj nový akčný plán zo septembra 2020. Silná a odolná HMÚ bude dôležitá aj pre posilnenie medzinárodnej úlohy eura a zabezpečenie hospodárskej a finančnej autonómie Únie, v súvislosti s čím Komisia predloží oznámenie, pričom sa bude plne rešpektovať vnútorný trh Únie a bude sa presadzovať otvoreným a transparentným spôsobom vo vzťahu k členským štátom, ktoré nepatria do eurozóny.

TÝMTO ODPORÚČA, aby členské štáty eurozóny v rokoch 2021 až 2022 prijali jednotlivo – aj prostredníctvom svojich plánov na podporu obnovy a odolnosti – a spoločne v rámci Euroskupiny opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť nastavenie politiky, ktoré podporuje obnovu

Keďže núdzová situácia v oblasti zdravia pretrváva, fiškálne politiky by mali zostať expanzívne vo všetkých členských štátoch eurozóny aj počas roka 2021.

Politické opatrenia by mali byť prispôsobené okolnostiam jednotlivých krajín a mali by byť včasné, dočasné a cielené. Stále sa ukazujú riziká horšieho než očakávaného vývoja, a preto by členské štáty mali naďalej koordinovať svoje opatrenia s cieľom účinne riešiť pandémiu, posilniť hospodárstvo a podporovať udržateľnú obnovu.

Keď to epidemiologické a hospodárske podmienky umožnia, postupne ukončovať podporné opatrenia pre firmy a občanov spôsobom, ktorý zmierni sociálny vplyv krízy a jej vplyv na trh práce, a vykonávať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnej podpore investícií.

Členské štáty by mali uskutočňovať reformy, ktoré posilnia pokrytie, primeranosť a udržateľnosť systémov zdravotnej a sociálnej ochrany.

Členské štáty by mali venovať osobitnú pozornosť kvalite rozpočtových opatrení. Zlepšiť riadenie verejných financií, najmä investícií a zeleného rozpočtovania a rámcov verejného obstarávania. Využívať preskúmavanie výdavkov s cieľom lepšie zamerať verejné výdavky na potreby obnovy a odolnosti.

2. Ďalej zlepšovať konvergenciu, odolnosť a udržateľný a inkluzívny rast

Zmierňovať riziko ďalšej divergencie a posilňovať hospodársku a sociálnu odolnosť v eurozóne vykonávaním reforiem, ktoré posilňujú produktivitu a zamestnanosť, zabezpečujú hladkú alokáciu zdrojov a zlepšujú fungovanie trhov a verejnej správy, ako aj zvyšovaním úrovne verejných a súkromných investícií na podporu obnovy v súlade so spravodlivou a inkluzívnou zelenou a digitálnou transformáciou.

Hlbšie integrovať jednotný trh s tovarom a službami vrátane digitálnych, a to odstránením zbytočných obmedzení, posilnením trhového dohľadu a zaručením dostatočnej administratívnej kapacity.

Zabezpečovať účinné aktívne politiky trhu práce a podporu pre zmenu pracovného miesta, najmä smerom k zelenému a digitálnemu hospodárstvu. Presadzovať spravodlivé pracovné podmienky a riešiť segmentáciu trhu práce. Zabezpečiť účinné zapojenie sociálnych partnerov do tvorby politík, posilňovať dialóg medzi sociálnymi partnermi a kolektívne vyjednávanie. Posilňovať inkluzívne systémy vzdelávania a odbornej prípravy a investície do zručností s dôrazom na nedostatkové zručnosti.

Pokračovať v práci v rámci OECD na riešení založenom na globálnom konsenze pre daňové výzvy vyplývajúce z digitalizácie hospodárstva a byť pripravený pokročiť v opatreniach na úrovni EÚ do júna 2021. Pokročiť v boji proti agresívnemu daňovému plánovaniu, znižovať daňovo-odvodové zaťaženie a podporovať presun zdaňovania smerom k stanovovaniu cien uhlíka a environmentálnemu zdaňovaniu.

3. Posilňovať vnútroštátne inštitucionálne rámce

Uskutočňovať a uprednostňovať reformy, ktoré riešia prekážky brániace investíciám, a zabezpečiť efektívne a včasné využívanie finančných prostriedkov EÚ vrátane Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Posilňovať efektívnosť a digitalizáciu verejnej správy vrátane súdnictva a zdravotníckych systémov, ako aj verejných služieb zamestnanosti. Znižovať administratívne zaťaženie podnikov a zlepšovať podnikateľské prostredie. Zavádzať účinné rámce na boj proti podvodom, korupcii a praniu špinavých peňazí.

Podporovať konkrétne opatrenia na zvýšenie efektívnosti, účinnosti a primeranosti rámcov pre platobnú neschopnosť, riešiť problémové expozície a zabezpečiť efektívnu alokáciu kapitálu.

4. Zabezpečiť makrofinančnú stabilitu

Zachovať úverové kanály pre ekonomiku a opatrenia na podporu životaschopných spoločností, pokiaľ to bude potrebné počas núdzovej situácie plynúcej z tejto bezprecedentnej krízy.

Udržiavať zdravé súvahy bankového sektora, a to aj pokračovaním v riešení nesplácaných úverov, najmä prostredníctvom rozvoja sekundárnych trhov pre nesplácané úvery.

5. Dobudovať HMÚ a posilniť medzinárodnú úlohu eura

Pokročiť pri prehlbovaní hospodárskej a menovej únie s cieľom zvýšiť odolnosť eurozóny dobudovaním bankovej únie a únie kapitálových trhov a prostredníctvom iniciatív, ktorými sa vykonávajú politiky v oblasti digitálneho financovania, retailového financovania a udržateľného financovania.

Zvyšovať efektívnosť, proporcionalitu a celkovú súdržnosť krízového riadenia bánk a rámca poistenia vkladateľov vrátane pevných záchranných sietí bankovej únie ako krátkodobých priorít.

Pokrok v týchto oblastiach prispeje k posilneniu medzinárodnej úlohy eura a lepšiemu presadzovaniu hospodárskych záujmov Európy vo svete pri plnom rešpektovaní vnútorného trhu Únie.

V Bruseli

Za Radu
predseda